

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Cu acest număr se termină colecția anului 1929

Eugen Petif. — „Dreptul penal al minorilor“ de Dr. Carol Nesselrode.

Petre Ionescu-Muscel — Doliul științei penale: Moartea a trei mari penaliști.

Jurisprudența Română. — Inalta Curte de Casație și justiție, Secții-Unite. — Contencios administrativ. — Partea pretinsă vătămată. — Legea de urmărire.

(Minist. de Finanțe cu Ion Hârșia).

Curtea de Apel din București S. IV. — Timbru și înregistrare. — Taxe succesoriale. — Datoriile succesiunii.

(Aristia Dissescu cu Minist. de Finanțe).

Tribunalul Ilfov S. IV. c. c. — Sechestru judiciar. — Utilitatea și oportunitatea acestei măsuri. — Notă de D-1 A. Mavrojani.

(Evdochia Țane cu D. Sanielevici și alții).

Tribunalul Ialomița. — Grațiere. — condamnare în lipsă. — Opoziție tardivă.

(Ilie Baicu cu Minist Public)

Jurisprudența străină.

DREPTUL PENAL AL MINORILOR

de Dtor. Carol Nesselrode,
judecător consilier la tribunalul Bihor

O carte bună ne vine din Ardeal.

Intr'un volum, sub titlul „Dreptul penal al minorilor“, d. Carol Nesselrode a adunat tot materialul — legi, regulamente, jurisprudențe, relative la copiii între 12 și 18 ani, precum și măsurile necesare ocrotirii acestora până la 12 ani.

Se vede deci sistemul. — Până la 12 ani trebuie să se facă educația copiilor; aceasta este prevenirea. Apoi, pentru acele elemente rebele vieții sociale, intervine pedeapsa, *represiunea*.

O notă bună pentru autor, este tragerea de inimă și preocuparea pe care o arată pentru copiii desmoșteniți de soartă, orfanii de ambii părinți, și mai ales în ce privește pe acei ai căror părinți prin reaua lor purtare sunt departe de a le putea servi drept exemplu.

Salvând copiii pe care nu au cine-i educa, corijând minorii cu apucături rele, se face astfel cea mai utilă operă socială.

Din cariera sa de judecător al minorilor, d. Nesselrode a făcut un apostolat, și sub patronajul blân-

dului *Iisus*, care a ordonat: „Lăsați copiii să vină la mine“, autorul începe opera cu o profesiune de credință care este un *Crez*:

„Credința religioasă izvorâtă din simțire
„Curățenie în viața familială,
„Stima către părinți, patroni, și superiori
„Voința de a munci în interesul obștesc,
„Sunt bazele fundamentale ale societății.

Problema minorilor este studiată în drept comparat în capitolul intitulat „Societatea și dreptul penal al minorilor“. Apoi lucrarea se ocupă pe rând de rolul educativ al bisericii, școlii și justiției. Atribuțiile preoților în această privință, acelea ale judecătorilor tutelari, precum și menirea societăților de patronaj sunt expuse cu desăvârșită competență de autor, care arătând pericolul social ce decurge din decăderea minorilor, cheamă în ajutorul magistraților însărcinați cu salvarea, pe doamnele din lumea cu educație alese, avocații, medicii, pretorii de plăși, primarii, notarii și în sfârșit pe tutorul comunal, funcțiune onorifică, creată prin legea tutelară XX din anul 1877.

Drept exemplu de patriotism bine înțeles, citează autorul opera doamnelor din Oradea, care sub patronajul și din inițiativa celei mai inimoase dintre ele, d-na *Ecaterina P. Dan*, au înființat „*Liga bună-tăței*“, cu scopul „de a desvolta în copii simțământul moral, întărindu-le conștiința și judecata, „desvoltându-le spiritul de inițiativă pentru bine, „mărindu-le dragostea lor față de oameni și de „prinderea de a proteja animalele, luptând contra „egoismului urât și înjositor“.

Se poate oare ideal mai frumos?

Nu avem destule cuvinte de laudă! Onoare lor.

Interesante sunt spicuirile pe cari d. Nesselrode le face din rapoartele către ministerul de justiție, asupra activității sale de judecător al minorilor în anii 1925—1927.

Volumul mai cuprinde toate legiuirile relative la organizarea și modul de funcționare propriu instanțelor de judecată pentru minorii din Ardeal, precum și circulările ministeriale respective, terminându-se cu o serie de constatări și propuneri pe cari expe-

riența autorului în această privință, le impune a tenției legiuitorului spre realizare.

Creдем că într'adevăr ar fi multe de făcut pentru a se putea veni cât mai eficace în ajutorul micilor desmoșteniți, azi fără importanță socială, dar cari vor deveni pe viitor cetățenii în mâinile cărora vom lăsa destinele României.

Intr'o notă publicată în revista „*Jurisprudența română*” (speța 347, pag. 925/927) am propus modificarea dispozițiilor de fond din codul civil relative la adopțiune, de care toată lumea se ferește pentru că în starea actuală, acela care adoptează nu face alta decât să se împovăreze cu sarcini materiale, fără a obține în schimb nici un drept asupra persoanei minorului. Acesta continuă să rămâie în familia lui originară, unde părinții au încă toate drepturile asupra lui, chiar — și mai ales — acelea de pază și educație. Din această cauză, adeseori părinții firești, de cele mai adeseori oameni nedămni, exercită adevărate șantajii asupra celor adoptivi cari au prins dragoste de copilul adoptat. În asemenea condiții, nu se mai grăbește nimeni să vie în ajutorul copiilor unor nemernici, tocmai acei cari au mai multă nevoie de aceasta. *Copilul adoptat trebuie scos cu desăvârșire din mediul și de sub influența părinților săi firești.*

Cu aceste sumare observațiuni, aducem o slabă contribuție operei d-lui Carol Nesselrode, la care suntem datori a participa cu toții.

Cartea d-sale ne aduce un gest frumos din Ardeal.

Fie binevenită, ca orice adiere românească vine de acolo.

Eugen Petre

Consilier la curtea de Apel din Iași

Doliul științei penale

MOARTEA A TREI MARI PENALIȘTI ENRICO FERRI, VINCENZO LANZA, LUIGI LUCCHINI

Știința penală a pierdut anul acesta trei dintre cei mai distinși, penaliști ai lumii. O coincidență bizară făcu ca toți trei să fie italieni, iar doi dintre ei: *Enrico Ferri* și *Luigi Lucchini* să fie și înverșunați adversari.

Acei cari se preocupă de aproape de studiul dreptului penal, nu odată, dar aproape în fiecare lucrare de doctrină au întâlnit pe Enrico Ferri, Vincenzo Lanza, Luigi Lucchini.

Fiecare dintre ei se socotea ca șeful unei școli penale sau cel puțin ca un susținător al unui nou curent penal.

În Italia, unde dreptul penal a ajuns să fie o pasiune pentru toți juriștii, și astăzi există numeroase curente penale mai mult sau mai puțin aparținând celor două mari școli penale: celei clasice și celei pozitive.

Însă, peste multe decenii sau chiar secole se vor mai înregistra curente ce au existat în vremea lui Enrico Ferri, Lanza, Lucchini.

Căci, vorbind de aceștia trei, de vremea lor, găsești epoca lui Carara, Pessina, Lombroso, Puglia, Garofalo, adică epoca în care s'au plămădit definitiv cele două mari școli penale: una, cea clasică, care predomină astăzi legislația penală a întregii lumi aproape, și a doua, — școala pozitivă, care se ridică și cucerește mereu prin principiile ei științifice și de înaltă justiție umană.

Ei bine, — cu acești trei mari penaliști se pierde o acțiune zi de zi pentru ridicarea dreptului penal, se deschide acum larg cartea pe care au lăsat-o, prin numeroase opere, despre cari opere abia acum se va putea vorbi obiectiv, fără părtinire.

Un omagiu pentru ei, despre a căror operă, tratate întregi se pot scrie, aci într'un scurt articol, exprimăm recunoștință vie și respectoasă despre fiecare, arătăm câteva note din viața și opera lor.

I. ENRICO FERRI

S'a născut la 25 Februarie 1856 la Sf. Benedetto Po (Mantova), fiind fiul unui tutungiu. A murit la 12 Aprilie 1929, în etate de 73 ani. Și-a făcut studiile secundare la Mantova, unde avu ca profesor și pe Ardigo, care influență mult asupra operei lui Ferri.

Doctoratul și l-a trecut în 1877 la Universitatea din Bologna, cu teza: „Teoria imputabilității și negațiunei liberului arbitru”.

A studiat apoi la Paris. S'a reintors în țară și a conlucrat cu Carrara și Lombroso. Prima oară a fost numit docent, calitate ce adversarii i-a tăgăduit-o. După câțva timp reveni ca profesor universitar la Bologna, Siena și apoi la prima universitate italiană, la Roma.

În scurt timp, împreună cu Lombroso și Garofalo, făcu să se afirme noua școală penală, cea pozitivă, a cărui șef fu socotit. Opera lui cuprinde peste 40 volume: criminologie, sociologie, antropologie, doctrină, legislație, etc.

Cele mai cunoscute dintre volumele lui Enrico Ferri sunt: „Sociologia criminale”; „L'omicidio-Suicidio”; „Il delinquente nell' arte”; „Difese penali”; „*Studii sulla Criminalita*”. Ultima sa operă e „Principii di diritto criminale”, care a apărut și în limba română.

Conceptul marelui savant Enrico Ferri era cel numit pozitiv, adică științific să se studieze dreptul penal, metodă experimentală, inductivă, nu deductivă. Nu există liberul arbitru pentru fapte penale, ci există determinismul. Delictul e determinat de trei factori: individuali, sociali, fizici

Pedepse umane în raport direct nu cu delictul, ci cu pericolozitatea agentului.

În Ianuarie a. c., a fost sărbătorit la Roma pentru 50 ani de activitate științifică, participând la acest jubileu penaliștii din toate colțurile lumii, iar după

puțin timp se îmbolnăvi și muri la 12 Aprilie 1929 —, ducându-se cu el cel mai mare criminolog al lumii și faima Universității din Roma.

Dorința lui a fost să fie dus pe vecie chiar în satul lui natal, la S. Benedetto Po (Mantova), unde a fost condus până la groapă de înalții magistrați ai Italiei, de membrii Academiei, de profesori, de multă lume. Această parte a Italiei e cunoscută de „Țara lui Virgiliu“; de acum se va zice și a lui „Enrico Ferri“.

II. VINCENZO LANZA

A fost profesor de drept penal la Universitatea din Catania. S'a născut la 25 Februarie 1869 în Sciacca (Agrigento) și a murit la 29 August 1929.

Vincenzo Lanza a fost unul dintre cei mai distinși penaliști ai Italiei. El e și creatorul „școalei umaniste“, care susținea: „identificarea ilicitului moral cu ilicitul penal, a dezaprobării morale cu a pedepsei, aceia care asigură îndeplinirea esențială a educării delinquentului“.

Pentru popularizarea concepțiilor lui, a publicat numeroase studii. Cele mai importante din volumele publicate sunt:

1) *Diritto penale italiano* (2 vol. U. T. E. T. 1908—1910);

2) *Istituzioni di diritto penale* (2 vol., Catania — 1924—1925);

3) „Sistema del diritto processuale penale“ (Athenaeum, Roma 1921);

4) *La nuova scuola italiana di diritto penale: L'Umanesimo in „Scuola penale umanista“* (an. III, — 1925, fas. I—II);

5) „L'umanesimo come veduta filosofica e come sistema giuridico“ (I n șc. penală uman. an III, 1925 — fasc. III—IV).

Pe lângă acestea câteva notate aci, Lanza a publicat și altele, cele mai numeroase.

Tendința lui a fost de a crea o școală nouă penală, cea umanistă —, lucru riscat întrucâtva, de oarece nu aduce ceva care să însemneze o deosebire mare de celelalte, deosebire și acceptată de penaliști, pentru ca acea școală să rămână și după el.

Istoria penală va socoti pe Vincenzo Lanza ca un mare luptător pentru umanizarea pedepselor. Aci se apropia și de pozitiviști; deosebirea era însă asupra reeducării deținuților.

III. LUIGI LUCCHINI

A fost profesor vestit de drept la Universitatea din Bologna și a murit după Enrico Ferri și Lanza, la începutul lui Octombrie 1929.

E cel mai strajnic critic penal al Italiei, ducându-se despre el faima în toate părțile lumii civilizate.

Vestea despre Lucchini, care se poate numi chiar un critic-tigru, s'a întins odată cu aparițiunea școlii positive penale, al cărei înverșunat adversar a

fost. Toate scrierile lui s'au bucurat de mare autoritate. Nu era un creator în materie penală; era un critic fin. Și se poate afirma că critica lui din ultimele decenii a adus mari servicii științei, pentru că penaliștii au început să scrie mai atent, mai documentat.

Foarte bine cunoștea dreptul penal și avea un deosebit respect pentru operele serioase. Când îl aveai ca adversar era un pericol. A atacat pe toți pozitiviștii, pe Lombroso, Ferri, Florian, Zerboglio și ceace spunea Lucchini avea autoritate; era un penalist bine format. Pentru Enrico Ferri avea multă stimă și respect, deși îl socotea ca cel mai înverșunat adversar. Acest lucru datorită poate și adevărului că, Enrico Ferri îi era superior, era cel mai desăvârșit cunoscător în ale dreptului penal, era un mare animator, scriitor clar și polemist, ceace adesea îl pune în tăcere pe Luigi Lucchini. Cu toate acestea l-a criticat și pe Enrico Ferri care documentat și măsurat, la timp, i-a răspuns.

LUCCINI CONTRA ȘCOALEI POSITIVE

E de reținut pornirea lui Lucchini contra pozitiviștilor, pentru că acum când Enrico Ferri, șeful școlii positive penale a murit, iar după câteva luni a murit și Luigi Lucchini, e bine a se reîmprospăta polemica dintre ei.

În 1874 Luigi Lucchini publică: „*La filosofia del diritto e della politica sulle base del' evoluzione comica*“¹⁾, făcându-se a se crede că e un adept al pozitivismului, după cum titlul cărții ar lăsa să se deducă. În 1890 scrisese: „*Applicazioni giuridiche della antropologia criminale*“²⁾, cu ocaziunea când doi pozitiviști, Eug. Florian și Zerboglio — publică câte-o operă³⁾.

Din această critică redăm numai un fragment spre a se vedea spiritul critic al lui Lucchini:

„Teoriile sunt frumoase de a se vedea în aplicațiunea lor, nu numai în acelea ale pictorilor și poezilor, cum îi place să le vadă Lombroso, ci în aplicarea la viața concretă a omului și a societății, sau cel puțin la institutele cari sunt manifestarea și reflexul acestei vieți“⁴⁾.

Se observă dar o adversitate la Luigi Lucchini contra pozitiviștilor.

Cel care scrie aceste rânduri a fost un mare admirator al lui Lucchini. Dintre toate lucrările lui, dacă mi-ar fi dat să aleg, aş alege: „*Elementi di Procedura Penale*“⁵⁾. O scriere de artă în 572 pag., cu evoluția procedurii și sistemelor penale. Fără să facă paradă de vorbe, Lucchini explică în vorbe puține lucruri foarte mari.

1) Vezi lucrarea noastră: „Doctrina pozitivă generală (Metoda, Aplicarea, Conceptul) Tip. în 1928 la Buc. pag. 91.

2) Eug. Florian scrisese: „La teorica psicologica della diffamazione (Torino 1893) și Zerboglio scrisese: „Della prescrizione penale (Torino—1893).

3) Publicată la Torino în 1893.

4) Vezi: Lucchini op. cit. pag. 10—15.

5) Editată la Florența în 1921 Ed. T. 2.

Dintre acești trei mari penaliști Enrico Ferri a predominat întreaga știință penală a timpului. Om de mare însușiri intelectuale, profesor celebru, audiât de profesori universitari și înalți magistrați, orator mare.

* * *

Prin moartea acestor trei mari penaliști: Enrico Ferri, V. Lanza și Luigi Lucchini — s'a sfârșit una dintre creștele înalte ale dreptului penal.

Prof. Petre Ionescu-Muscel

Doctor în Drept dela Universitatea din Roma
Membu coresp. la „Giustizia Penale Italiana”

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secțiuni-uite

Audiența dela 13 Ianuarie 1929

Președinția D-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

Ministerul de Finanțe cu Ion Hârșia

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — DACĂ CEI PREȚINȘI VĂTĂMAȚI PRINTRUN ACT FACUT PE BAZA LEGII DE URMĂRIRE POT SĂ UZEZE DE CALEA DE ATAC A CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV. — ART. 1 DIN LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV. — ART. 34 ȘI 35 DIN LEGEA DE URMĂRIRE.

Dacă legea contenciosului administrativ a prevăzut în mod general și fără nici o distincție dreptul pentru oricine s'ar crede vătămât printr'un act administrativ făcut cu călcarea legilor, să ceară printr'o acțiune directă înaintea Curții de Apel anularea actului ilegal, de aci însă nu urmează că și cei preținși vătămați printr'o urmărire făcută pe baza legii de urmărire, pot să uzeze de calea de atac prevăzută de art. 1 din legea contenciosului, de oarece în contra măsurilor de urmărire făcute pe baza acelei legi, cei interesați au dreptul de a se plânge înaintea instanțelor judecătorești pe calea contestației prevăzută de art. 34 și 35 din legea de urmărire, iar potrivit principiilor generale de procedură civilă în cea-ce privește organizarea judecătii, pentru valorificarea unui drept nu poate fi de cât o singură cale la o singură instanță competentă, cu drept de apel la instanța superioară și cu o singură procedură de urmat.

No. 30. — Admis recursul făcut de Ministerul de finanțe în contra Deciziei cu No. 1054/928 a Curții de apel din Târgu Mureș în pro es cu Ion Hârșia.

S'au ascutat D-ni avocați Traian Ionescu pentru recurentul Minister de Finanțe, C. Bucșan și Anibal Teodorescu pentru intimat și d-l procuror general I. Stambulescu în concluziuni.

Curtea deliberând,

Având în vedere că, din actele din dosar, ca și din deciziunea atacată cu recurs, rezultă următoarele: Ministerul de finanțe prin ordinul circular No.

214658 a dispus ea, între alții, și intimatul Ioan Hârșia să restituie surplusul de diurne încasat pe timpul cât nu mai era senator, și în caz contrar, să i se aplice măsurile legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, și în executarea acestui ordin, percepția din Regin a sechestrat averea intimatului.

În urma aplicării sechestrului, intimatul a atacat înaintea Curții de apel din Tg.-Mureșului, pe calea contenciosului administrativ, această dispozițiune a ministerului de finanțe pe motiv că urmărirea restituirii acestor diurne pe cale administrativă este ilegală, cerând anularea ordinului ministerului și desființarea sechestrului, iar Curtea de apel din Tg.-Mureș, prin decizia sa No. 1054/928, în prim loc, a găsit că o asemenea acțiune, făcută pe baza legii contenciosului administrativ, direct înaintea Curții, este admisibilă, întrucât nici în legea de urmărire și nici în vreo altă lege nu există vreo dispozițiune care să interzică părții ale cărei drepturi sunt vătămămate prin urmărire ilegală, de a putea cere și prin acțiune intentată pe baza legii contenciosului administrativ, anularea ei.

Contra acestei deciziuni așa motivată, ministerul de finanțe a făcut recurs, susținând prin primul motiv de casare, că s'a interpretat rău și s'a violat art. 1 din legea contenciosului administrativ și că numai prin exces de putere, Curtea a putut găsi că este admisibilă atacarea actelor de urmărire făcute pe baza legii de urmărire prin acțiune în contencios înaintea Curții, iar prin al doilea motiv, plângându-se în fond de decizia Curții.

Considerând că, acestea fiind faptele, motivele Curții de apel pentru admiterea acțiunii în contencios, cum și motivul de recurs, este în prim loc de constatat că este adevărat că legea contenciosului administrativ, prin art. 1 a prevăzut în mod general, fără nici o distincție dreptul pentru oricine s'ar crede vătămât printr'un act administrativ făcut cu călcarea legilor, să ceară prin o acțiune directă introdusă înaintea Curții de apel a domiciliului reclamantului, anularea actului ilegal; că, de asemenea și în contra măsurilor de urmărire făcute pe baza legii de urmărire a veniturilor publice, cei interesați au dreptul de a face contestație la instanțele prevăzute în această lege de urmărire, cari instanțe au în căderea lor de a examina și decide dacă bine s'a făcut urmărirea, și în ambele aceste cazuri și deciziile Curților de apel și ale instanțelor prevăzute de legea de urmărire putând fi atacate cu recurs înaintea Inaltei Curți de Casație.

Că, dar, dreptul intimatului de azi de a se plânge contra urmăririi nu poate face obiect de discuție, și singura chestiune dedusă înaintea acestei Inalte Curți nu este decât aceea de a se decide dacă cei preținși vătămați prin o urmărire făcută pe baza legii de urmărire pot să uzeze și de calea de atac prevăzută de art. 1 din legea contenciosului, sau nu.

Considerând că, deasemenea, este adevărat că nici în legea de urmărire și nici în legea contencio-

sului administrativ, nu există înscrisă vreo dispozițiune sau decădere pentru cel vătămat de un act de urmărire care să-i interzică dreptul de a uza, de va voi, de calea prevăzută în legea contenciosului administrativ, și tot așa este exact în principiu, că instanțele judecătorești înaintea cărora sunt deduse spre a fi soluționate diferite chestiuni de drept, cari nu sunt expres lămurite prin legile a căror aplicare se cere, pot trage, aceste instanțe judecătorești, argumente pentru interpretarea lor și din tăcerea legii, cum a și făcut Curtea de apel din Tg.-Mureș, însă aceasta numai cu condiția ca interpretarea să fie logică și în concordanță cu principiile legii, ce este dedusă a fi interpretată, și în al doilea rând, să nu contrazică legea sau celelalte legi în legătură cu cea dedusă în discuția instanței de judecată.

Considerând că, în prim loc, interpretarea dată de Curtea de apel art. 1 din legea contenciosului administrativ, că se poate introduce în făcerea legii, o acțiune în contencios contra unui act de urmărire făcut pe baza legii de urmărire, această interpretare nu este bazată pe un argument decisiv, și consecința admiterii ei ar fi că ar veni în contrazicere chiar cu alte legi și ar abroga și dispozițiuni importante din legea de urmărire.

În adevăr, tăcerea legii de urmărire în ceea ce privește posibilitatea introducerii și a unei acțiuni pe calea contencioasă contra actelor de urmărire făcute pe baza ei, își are explicația sa logică, căci în legea de urmărire legiuitorul neavând să se ocupe decât de procedura de urmat în materie de urmărire, a prevăzut și căile de atac ce trebuie să fie puse la dispoziția celor pretinși vătămați de aceste acte, dar nu putea în această lege specială să se prevadă un principiu general în ceea ce privește posibilitatea sau imposibilitatea de a uza și de căile de atac, ce legi posterioare le-ar prevedea pentru apărarea altor drepturi cari nu erau încă îngădite contra arbitrarului administrativ, și cu atât mai mult nu se putea gândi la procedura prevăzută de noua lege a contenciosului, pentru a se pune în concordanță cu ea, căci legea contenciosului e mult posterioară legii de urmărire.

În al doilea rând, dacă s'ar admite că se pot ataca și pe calea prevăzută de art. 1 actele de urmărire ce sunt susceptibile de a fi anulate, și pe calea acțiunii prevăzute de art. 34 din legea de urmărire, atunci această interpretare ar veni în contrazicere și cu principiile generale din procedura civilă în ceea ce privește organizarea judecăților, căci în dreptul comun general nu se prevede pentru valorificarea unui drept decât o singură cale la o singură instanță competentă, cu drept de apel la instanța superioară și cu o singură procedură de urmat, pe când atunci, pentru anularea unui act de urmărire făcut pe baza legii de urmărire, ar exista două instanțe absolut diferite, competente de a le judeca și fiecare după o procedură specială, adică partea vătămată prin o urmărire ar putea să uzeze, după simpla sa voe sau de calea contestațiunii prevăzută de art. 34 din legea de urmărire, sau să se adreseze prin o acțiune în contencios înaintea Curții de apel,

procedură care este neprevăzută în dreptul comun și care, în lipsa unei dispozițiuni precise din lege nu poate fi admisă numai prin simpla interpretare dată unui text din legea contenciosului bazată pe tăcerea lui.

Că, de asemenea, această interpretare ar avea de efect și că o mare parte din dispozițiunile procedurale din legea de urmărire să fie implicit abrogate; așa în legea de urmărire este prevăzut prin art. 35, dreptul pentru cel ce se pretinde vătămat prin o urmărire ilegală să poată face contestație la instanțele arătate în lege, însă pentru a se evita contestațiile temerarii cari nu ar fi făcute decât în vederea de a întârzia plata debitului către stat și pentru asigurarea încasărilor, s'a prevăzut în legea de urmărire un termen scurt de 10 zile numai, înăuntrul căruia se poate introduce o contestație, cum și obligația pentru contestator, de a fi justificat tot în acest termen și depunerea sumei urmărite, ori dacă cel urmărit are puțința să atace și pe calea contenciosului administrativ această urmărire, dispozițiunile acestea de procedură luate de legea de urmărire nu și-ar mai putea avea aplicarea, căci în legea contenciosului nu este prevăzută dispoziția de a se depune suma urmărită, cum de asemenea sunt cu totul altele termenele; ori iarăși nu este admisibil a se crede de asemenea că din simpla tăcere a art. 1 din legea contenciosului, fără să existe vreo altă dispoziție ar reeși că ar fi înțeles autorul legii contenciosului să abroge dispozițiunile de așa mare interes pentru Stat, prevăzute în legea de urmărire, ci este logic și rațional a admite numai că legiuitorul contenciosului nu a făcut nici o mențiune despre drepturile ce aveau deja deschise o cale de atac contra actului arbitrar, de oarece era inutil aceasta, și nu a legiferat decât pentru acele drepturi cari nu aveau nici o cale deschisă pentru a fi apărate.

Că, dar, Curtea de apel din Tg.-Mureș a făcut o rea interpretare a art. 1 din legea contenciosului administrativ, și numai cu exces de putere a putut admite ca bine introdusă pe calea contenciosului administrativ, acțiunea intimatului contra actelor de urmărire făcute contra lui pe baza legii de urmărire și deci, primul motiv de recurs fiind fondat, câtă a fi admis și respinsă acțiunea ca inadmisibilă, fără a mai intra și în examinarea celui de al doilea motiv de recurs, ca fiind fără interes din momentul ce acțiunea câtă a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. IV

Audiența dela 13 Iunie 1929

Președinția D-lui N Hariton consilier

Astia Dissescu cu Ministerul de Finanțe

TIMBRU ȘI INREGISTRARE. — SUCCESIUNI. — TAXE SUCCESORALE. — DATORIILE SUCCESIUNII. — DACĂ TREBUEȘC DOVEDITE PRIN ACTE CU DATĂ CERTĂ. — ART. 55 DIN LEGEA TIMBRULUI

Legiuitorul prin textul art. 55 din legea timbrului, când dispune ca fie care moștenitor sau legatar, va plăti impozitul proporțional

numai în raport cu partea sa de moștenire sau legat, după ce se vor deduce toate datoriile moștenirii *legal* dovedite, nu impune prin aceasta ca actele prezentate de moștenitori să aibă dată certă, dovada fiind ast-fel suficientă prin prezentare de acte și facturi chiar fără dată certă, rămând, bineînțeles, fiseului să dovedească prin orice mijloace, nesinceritatea datoriilor cuprinse dintr'însele.

No. 253. — Admis recursul făcut de Aristia C. Dissescu în contra deciziei cu No 3410/928 a Comisiunii I de apel în proces cu Ministerul de Finanțe.

S'au ascultat D-nii avocați Paul Rătescu pentru recurență lipsă fiind Ministerul intimat.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Aristia C. Dissescu în contra deciziei fiscale No. 3410/928, pronunțată de Comisiunea I de apel, pentru așezarea impozitelor succesoriale, prin care s'a admis în parte apelul introdus în contra deciziei No. 19112/928, a Administrației financiare a Capitalei, reducându-se activul net succesoral la 3.821.359 lei, la care urmează a se calcula impozitul respectiv;

Având în vedere susținerile recurentului, actele și lucrările dosarului;

Având în vedere că, recurenta invoacă ca motiv de recurs, violarea art. 55 din legea timbrului și anume: că, deși, a cerut înaintea Comisiunii de apel să i se scadă din activul net succesoral suma de 1.367.429 lei 85% care reprezintă cheltuielile făcute pentru căutarea sănătății defunctului Cezar Peretz și îngrijirii medicale la Sanatoriul Lăm din Viena, îmbălsămarea și aducerea cadavrului în țară, totuș acest capăt i-a fost respins, deși suma o justifica cu actele aflate în dosar;

Având în vedere că, Comisiunea de apel, pentru a ajunge la soluțiunea dată acestui capăt de cerere, motivează că sumele arătate în actele prezentate de recurentă, nu s'au achitată până la data decesului, care urmează să fie plătită din activul succesoral, ci reprezintă acte fără dată certă;

Având în vedere că, potrivit art. 55 din legea timbrului, fiecare moștenitor sau legatar, va plăti impozitul proporțional numai în raport cu partea sa de moștenire sau de legat, după ce se vor deduce toate datoriile moștenirii *legal* dovedite. Prin urmare, atât timp cât textul nu impune ca actele prezentate de moștenitori să aibă dată certă, este suficientă dovada atunci când actele se prezintă de parte, rămânându-i fiseului dreptul a dovedi prin orice mijloace nesinceritatea datoriilor cuprinse într'însele;

Că, așa fiind, Curtea găsește că Comisiunea de apel numai călcând dispozițiunile legii, a respins capătul de cerere formulat, și în acest caz recursul bazat pe acest motiv este fondat și se admite.

Pentru aceste motive, casează.

Semnați: N. Hariton, A. Lerescu, S. Rădulescu.

TRIBUNALUL ILFOV S. IV.

Audiența dela 11 Iunie 1929

Președinția D-lui Șt. Bujcliu, președinte

Eudochia Țane și alții cu D. Sanielevici și alții.

SECHESTRU JUDICIAR. — UTILITATEA ȘI OPORTUNITATEA UNEI ASEMENEA MĂSURI. — ART. 615 PR. CIVILĂ ȘI 1632 C. CIVIL.

Pentru admiterea unui sechestru judiciar, nu este suficient să existe un litigiu asupra posesiunii sau proprietății unui imobil, ci instanțele judecătorești trebuie să țină seama și de utilitatea și oportunitatea unei astfel de măsuri ca și de pericolul de care s'ar vedea amenințată una din părți dacă s'ar lăsa partea protivnică în posesiunea bunului care formează obiectul litigiului.

No. 691. Respinsă ca nefundată acțiunea de sechestru Judiciar intentată de Eudochia Țane și alții în proces cu Primăria Municipiului București, Vasile Dumitrescu și alții.

S'au ascultat D-nii avocați R. Georoceanu pentru reclamanți și A. Mavrojeni, H. Spiegler, B. Văleanu și Popescu pentru părăți.

Trbunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Eudochia Țane, Zoe Țane prin petiția înreg. la Nr. 3541/12 Februarie 1929 în contra D-lor D. Sanielevici, Vasile Dumitrescu, Zelig Săpunaru și Municipiul București, prin care cer instituirea unui sechestru judiciar asupra imobilelor teren și construcțiuni aflate în București Str. Lănăriei colț cu fundătura Lănăriei și Str. Albinelor averea părăților asupra cărora reclamanții au pornit proces în revendicare.

Având în vedere actele din dosar și susținerile părților.

Având în vedere ca potrivit art. 615 proc. civilă și 1632 cod. civ. ori de câte ori există proces asupra proprietății sau posesiunii unui lucru mișcător sau nemișcător, judecata va putea să încuviințeze sequestrul bunului sau lucrului comun.

Considerând că este necontestat că între părți, nu numai că există proces în privința anulării unui act de vânzarea unui teren și revendicarea acestui teren ce a aparținut reclamanților, și a fost expropriat de Primăria Capitalei, dar s'a și dat o hotărâre de către Tribunalul Ilfov Secția I. c. c. prin care s'a admis în parte, atât acțiunea reclamanților cât și acțiunea reconvențională a părților în ce privește valoarea construcțiilor și dreptul de retențiune.

Considerând, ca pe lângă existența unui proces asupra lucrului imobiliar, art. 1632. c. civ și 615 proc. civ. lasă o putere de apreciere instanțelor judecătorești în ce privește acordarea sequestrului judiciar.

Că, această putere de apreciere este tot deauna în funcțiune de oportunitatea măsurii de conservare a lucrului care formează obiectul litigiului.

Având în vedere că s'a susținut de către reclamanți că părății, cari dețin imobilele nu îngrijesc ca un bun proprietar de ele, astfel că dacă se va hotărâ definitiv de Justiție că reclamanții rămân proprietarii construcțiilor, este pericol ca aceste construcțiuni să fie degradate.

Considerând că interesul ca construcțiunile să fie menținute în stare bună il'au în cea mai mare parte părății, pentru garantarea dreptului lor de creanță și în ori ce caz, nu s'a făcut nici o dovadă de partea reclamanților că construcțiunile nu sunt păstrate azi de către un bun proprietar.

Având în vedere că Tribunalul Ilfov Secția I c. c. admitând în parte cererea reconvențională a părăților a acordat acestora dreptul de retenție până ce reclamanții le vor fi achitat costul construcțiilor făcute

pe terenul ce se revendică, iar executarea dreptului de retenție nu poate avea loc fără o posesiune materială, ca un element substanțial al acestui drept, care ar fi anihilat, dacă s'ar admite instituirea unui sechestrului judiciar și ar duce la rezultate contrare echității, iar dreptul de retenție acordat de instanța de fond părților ar deveni iluzoriu.

Ca ast fel fiind, acțiunea de față se privește ca nefondată și urmează a fi respinsă ca atare.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnați: *St. Buicliu, M. Grădișteanu*

NOTA. Importanța sentința a Trib. Ilfov, Sec. IV-a c. c. ce adnotăm, a fost confirmată de Curtea de Apel Sec. II-a din București, prin decizia civilă No. 5.1 din 26 Septembrie 1929, care și-a însușit toate motivele de drept și de fapt ale primei instanțe.

Din cuprinsul art. 615 pr. civ. și 1632 c. civ. instituirea unui sechestrului judiciar este lăsată la aprecierea instanțelor de fond cari sunt suverane în analiza situațiunea de caz la caz — în principiu nu este suficient pentru admiterea unui sechestrului judiciar, să existe un litigiu asupra posesiunii sau proprietății unui imobil, pentu a ca instanțele să-l admită, și ele trebuie să ție seamă de utilitatea și oportunitatea unei astfel de măsuri ca și de pericolul de care s-ar vedea amenințată una din părți, de a lăsa pe partea protivnică în posesiunea bunului care farmează obiectul aceluia litigiu, cu toată că sechestrul judiciar este o măsură conservatoare.

Din situațiunea de fapt și de drept, pe care a cercetat-o cu deamănuntul atât Tribunalul cât și Curtea de Apel, înaintea căroră s'a debătut cererea de reclamanților, s-a găsit de către aceste instanțe, că nu au fost îndeajuns justificate toate elementele și principiile cari guvernează în dreptul nostru maleria sechestrului judiciar, pentru a fi admise.

Cu atât mai mult cu cât instanța de fond care a judecat procesul de revendicare al reclamanților — în cazul nostru Trib. Ilfov, Sec. I c. c. — deși a găsit acțiunea lor întemeiată, a admis și cererea reconvențională a părților, acordându-le dreptul de retenție asupra construcțiilor făcute de aceștia, până ce li sa va fi achitat costul construcțiilor și mâna de lucru de către revendicanți.

Și într'adevăr, după cum foarte judicios motivează Tribunalul posesiunea materială fiind un element substanțial pentru exercitarea dreptului de retențiune, dacă s-ar admite în acest caz posibilitatea instituirii unui sechestrului judiciar acest drept acordat de instanța de fond părților, ar fi devenit, iluzoriu și ar fi anihilată hotărârea acelei instanțe, ajungându-se la un rezultat stăruitor, că aceiași instanță judecătorească sau o instanță de apel și grad să modifice o sentința pe această cale indirectă, ceea ce nu poate fi admisibil în drept.

Alexandru Mavrojanni
Avocat

TRIBUNALUL IALOMIȚA S. I.

Audiența dela 21 Octombrie 1929.

Președinția D-lui Constantin Ș. Burada, judecător
de ședință

Ilie Baicu cu Ministerul Public

GRAȚIERE. — CONdamnARE ÎN LIPSĂ. — OPOZIȚIE TARDIVĂ. — RESPINGEREA EI DUPĂ APARIȚIA DECRETULUI DE GRAȚIERE. — DACĂ MAI POATE BENEFICIA DE GRAȚIERE. — DECRETUL CU NO. 1468 DIN 8 MAI 1929.

Acei cari fiind condamnați în lipsă, înainte de apariția Decretului de grațiere cu No. 1468 din 8 Mai 1929, au făcut opoziție tardivă, care s'a judecat, respingându-li-se ca atare, după data apariției decretului, nu mai pot beneficia de grațierea acordată prin acest decret.

No. 7037. — Respinsă ca nefundată contestația făcută de către Ilie D. Baicu în contra mandatului de arestare emis de Parchetul Tribunalului Ialomița, în proces cu Ministerul Public.

Tribunalul,

Asupra contestației de față, înregistrată la No. 34762, din 11 Octombrie 1929, făcută de Ilie D. Baicu, din comuna Mircea-Vodă (Ialomița), în contra mandatului de arestare No. 11428/929, emis de Parchetul local, în baza sentinței corecționale No. 922/929 a Tribunalului Ialomița, secția I-a, prin care este condamnat trei luni de zile închisoare corecțională și 500 lei amendă, pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 332, 333 cod. penal.

Având în vedere desbaterile urmate, susținerile contestatorului prin apărătorul său și concluziunile domnului procuror.

Contestatorul invoacă, în sprijinul contestației ce face, următoarele motive: „Că, a fost condamnat prin sentința No. 81, din 21 Ianuarie 1929, în lipsă; — comunicându-i-se această sentință în ziua de 3 Aprilie 1929, a făcut opoziție, care s'a înregistrat la Tribunalul Ialomița, secția I-a, în ziua de 12 Aprilie 1929; — iar prin sentința No. 922, din 12 Iunie 1929, i-a fost respinsă ca tardivă; — ori, respingându-i-se opoziția ca tardivă, înseamnă că hotărârea a rămas definitivă la data de 21 Ianuarie 1929 și cum prin Înaltul Decret Regal No. 1468/929, este grațiat, rău Parchetul a emis în contra sa sus menționatul mandat.

Având în vedere că chestiunea dedusă spre soluționare Tribunalului, este următoarea: „Dacă beneficiază de dispozițiunile Decretului de grațiere No. 1468, din 8 Mai 1929 și cei, cari fiind condamnați în lipsă, înainte de apariția Decretului sus citat, au făcut opoziție tardivă, care s'a judecat, respingându-li-se ca atare, după data apariției Decretului“.

Având în vedere că, conform principiului de drept, o opoziție tardivă sau neregulată este nulă, neputând să producă nici un fel de urmări, iar sentința atacată în asemenea condițiuni socotindu-se definitivă la data când a fost pronunțată.

Considerând totuși, că, legiuitorul nu distinge, dacă o opoziție, un apel sau un recurs au fost sau nu regulat făcute și din art. 32 cod. penal, care cuprinde câteva reguli relativ la executarea pedepselor, se evidentiază intenția legiuitorului de a nu ține în seamă timpul petrecut în stare de prevenție de către un condamnat dela data pronunțării primei hotărâri și până la data pronunțării celei de a doua hotărâri de către instanța superioară, atunci când, prima hotărâre nu a fost reformată de aceasta.

Considerând că, prin analogie cu regulile stabilite de legiuitor în art. 32 cod. penal, față de lacuna codului penal român, în lipsa altor texte, cari să reglementeze asemenea cazuri și cum dacă, s'ar admite o altă soluțiune problemei supusă judecării Tribunalului, ar urma să se creeze un regim de favoare, în primul rând, tuturor condamnaților, cari, în stare de prevenție fiind, și-ar ispăși osânda sub un regim blând, făcând în acest scop, opoziții, apeluri sau recursuri neregulate, precum și

tuturor acelorora, cari, liberi fiind, pentru diverse avantagii, după împrejurări, ar face, de asemenea, opoziții, apeluri sau recursuri neregulate sau tardive.

Și, cum, potrivit principiilor mai sus arătate, legiuitorul ne cerând, decât, să se fi făcut opoziție, apel sau recurs, fără să se ocupe de validitatea acestora, contestatorul Ilie D. Baicu, judecat la 12 Iunie 1929 când, i s'a respins opoziția ca tardivă, deci, după data Decretului de grațiere pe care-l invocă, No. 1468, din 8 Mai 1929, nu poate invoca beneficiul acestui Decret; — și, în consecință, motivul de contestație nefiind fondat, Tribunalul socotește că, bine Parchetul a emis în contra sa mandatul de arestare No. 11428/929; — pentru cari motive, contestația trebuie să-i fie respinsă. (A se vedea: „Tratatul de Drept și Procedură Penală“, de Tanoviceanu și Dongoroz, pag. 589 și urm., vol. 3).

Pentru aceste motive, redactate de d-l Constantin Ș. Buradă, jude de ședință, respinge.

Semnați: *Const. Ș. Buradă, Tănase R. Tănase.*

JURISPRUDENȚA STRAINA

Sucesiune viitoare. — *Renunțarea la succesiunea unei persoane în viață.* — *Pact asupra succesiunii viitoare.* — *Nulitate absolută.* — *Ratificare (nevaliditatea).*

Convențiunea prin care s'a convenit între doi frați ca, de o parte, contra renunțării unuia din ei în favoarea fratelui său la toate drepturile lui din succesiunea nedeschisă încă a mamei lor, iar de altă parte, la drepturile în plină proprietate ale secundului frate în profitul primului asupra unor imobile determinate, bunurile succesiunii unui al treilea frate precedat să se împartă între dânsii în condițiuni determinate, este prohibită de art. 191 și 1130 c. civ. (art. 162 și 965 c. civ. r.), ca esențial contrarie ordinii publice, nulă de plin drept și prin urmare lipsită de orice existență legală.

Puțin importă că în urmă, prin diferite acte, s'au făcut între cei doi frați diverse atribuțiuni de bunuri, în executarea învoelii lor, atribuțiunii private chiar asupra părții cuvenită mamei lor încă în viață, în succesiunea fiului său precedat, atunci când decizia atacată declară că stipulațiunile conținute în pactul asupra succesiunii viitoare, astfel intervenită între cei doi frați în timpul vieții mamei lor, constituiau împreună cu cele relative la succesiunea deja deschisă a fiului precedat, un tot esențial indivizibil, ale cărui elemente nu pot fi determinate.

Cas. fr. civ., 19 Februarie 1929

Sireg. rep. gen. 1929, 1.270

NOTĂ. — Renunțările la o succesiune nedeschisă încă și pactele succesoriale în genere, erau oprite la noi altă dată, după cum sunt oprite și astăzi; pe când în vechiul drept francez, fetele erau, din contra, mai totdeauna silite a renunța în favoarea fratelui lor cel mai mare, la moștenirea rudelor lor, chiar colaterale, pentru a păstra splendoarea numelui și bunurile în aceiaș familie, ceea ce se făcea mai cu seamă prin contractul lor de căsătorie în care ele declarau că se mulțumesc cu zestrea primită. Această pretinsă zestre era însă mai mult un pretext, căci, după unele controverse, fetele puteau renunța la drepturile lor de moștenire *pour un chapel de roses* (Lebrun, *Succesions*, cartea III, cap. 8, pag. 527).

Aceste obiceiuri feudale fiind însă abrogate în Franța prin legea din 15 Aprilie 1791, scopul art. 702, 965 § 2 și 1226 este de a confirma odată mai mult această abrogare.

Legea nu definește pactele succesoriale, însă din combinarea art. 702, 965 § 2 și 1226, cari se ocupă de această materie, rezultă că legiuitorul a voit să proibe, sub pedeapsă de nulitate, toate renunțările la succesiunile nedeschise încă, înstrăinarea drepturilor eventuale ale unui moștenitor, în genere, și orice învoire asupra unor succesiuni nedeschise încă. (D. Alexandresco, v. III, partea I, pag. 316).

Astfel, ar constitui un pact succesoral oprit de lege: cesiunea drepturilor succesoriale ale unui moștenitor făcută înaintea morții lui *de cuius*; împărțeala între moștenitori a unei succesiuni nedeschise încă; renunțarea, înaintea morții lui *de cuius*, la beneficiul de inventar, etc. Tot ca pact succesoral va fi considerată și convenția prin care creditorii ar renunța la urmărirea debitorului lor, până la moartea unei persoane determinate, sub condiția de a se abandona acestor creditori partea debitorului în această succesiune. (D. Alexandresco,

Dacă însă potrivit art. 965 al. 2 c. civ., sunt interzise pactele asupra succesiunilor viitoare, adică stipulațiunile având de obiect succesiunea unei persoane încă în viață, de aci nu urmează să fie nul și actul prin care unul din frați recunoaște că un imobil dobândit prin donațiune dela defuncta lor mamă, este averea tatălui lor care se afla încă în viață, de oarece în acest caz nu se face un pact asupra unei succesiuni viitoare a tatălui și nu se vinde nici un drept asupra succesiunii mamei decedate, cu consecința numai că, la decesul tatălui, imobilul dobândit prin donațiune să fie raportat masei succesoriale paterne. (C. Iași, II, 17 Iunie 1924, *Dreptul* No. 30/924. C. Hamangiu, *Pand. Rom.* 1925, III, 80 și *Codul civil adnotat*, sub art. 821 nota 1 și art. 965).